

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

§. 4. De dissolutione duplicium monasteriorum S. Salvatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

dilapidatores ait, aut incontinen-
tes, aut pro maiori officio aliò
transferendi. & amotiones non
nisi graui ex culpa & canonica fe-
ueritate fieri debere ait c. inuen-
tum. 16. q. 7. eamque interpretes
exigunt, cui priuationis poena ex-
pressè à iure irrogetur. Neque est
in potestate Ordinariorum ad-
uersus regulam à Sede Apostolica
approbatam, seu contra, quam il-
la mandat, instituere, aut destitue-
re. c. institutionis. 25. q. 2. c. dilectus.
X. de temp. Ordin. clem. 2. de elect.

Neque Martinus V. dum du-
plicia diuidi, simplicia erigi huic
Ordini permittit; ea redigit sub
Ordinarios: sed imò iubet om-
nibus priuilegijs gaudere, vt
alia; opus est ergo, expeditue
anarchiam hic esse? an quod alijs
licet, vt, si à regularibus guber-
nentur, obtineat decretum Con-
cilij *Trid. de regul. f. 25. c. 9. vt sub
eorum, inquit, cura & custodia relin-
quantur: si non, vt sit duplex con-
uentus, vt Ordo & fundatio exi-
git, saltem vt ex eodem Ordine
habeatur Confessor, etiamsi quis
infra Papam diuidere possit?*

§. 4.

De dissolutione duplicium
monasteriorum S. Sal-
uatoris.

P Rincipium omnis reformatio-
nis ponit Concilium *Trid. f. 25. de regul. c. 1. in reuocatione om-
nium ad primæuum institutum:*
& vt, si qua sint Ordinis peculiaria
vota, atque præcepta, fideliter
obseruentur. *omnisque cura, inquit,
c. 1. & diligentia à superioribus adhi-
beatur, vt ab illis non recedatur. & c. 22. eorum omnium, quæ de regu-
laribus decreuit, non obstantibus,
inquit, eorum omnium & singulorum
priuilegijs, atque etiam consuetudi-
bus, vel prescriptionibus immemora-*

1.
Aduerfa-
tur Conc.
Trid.

*bilibus, seruare præcipit executio-
nem: à Regibus & Principibus
manus auxiliatrices exigit: vt sine
ullo, inquit, impedimento reuocari
quantur ad laudem Dei omnipotentis.
ob nimis tamen remotam Pontifi-
cis præsentiam statuit idem Tri-
dentinum de regul. c. 9. vt sancti-
monialium monasteria immédia-
tè Sedi Apostolicæ subiecta à lo-
corum Ordinarijs gubernentur:
non quidem ideo sublata exem-
tione, sed tanquam d. Sedis delegatis,
inquit, gubernentur. qui coram pos-
sint inspicere & prospicere, quæ
verò à regularibus, inquit, reguntur,
sub eorum cura & custodia relin-
quantur. consonat d. c. 10. f. 14. c. 10.
Trid. vt ne homines diuersæ pro-
fessionis iungantur. cui aptatur
non deferendam vestem lana lino-
que contextam: non arandum in
boue & asino. denique c. in decima
18. q. 2. iubet monialibus præesse
monachos, & instruere etiam in
doctrinis, puta in primis quoad regu-
lulam, & constitutiones: quas
sciunt regulares; ignorant secula-
culares sacerdotes, vt hodie multæ
sunt; tempore veterum Canonum
non erant. nec est porro regulares
maior hic tollendi necessitas, quæ
in cæteris exemptis Ordinibus, &
pridem inter effectus finitronum
affectuum, & grauamina, quæ ali-
quando ab Ordinarijs inferuntur
regularibus exemptis, refertur in c.
nimis iniqua. X. de excess. prælati, quod
eos de locis; inquit, in quibus Domini
famulantur, satagunt amouere; nisi
eis obediant. an hic idem superio-
ritatis aculeus animas paruum
transfixit? quod si quod ex facto
incommodum datum foret, de
quo in actis allegatum nihil; mi-
nus probatum; non tamen exem-
plò excindere Ordinem oportet.
monasterium, aut conuentum
non fecit Deus vacuum coelum
quia & in angelis reperit præuicia-
tem: non Apostolorum missionem
intercidit; quia & in his predicto-
rum: non si in clero regulari, se-
culari.*

culari, non, si in capitibus & membris defectus inuenti sunt, & excessus, ideo extirpatus est clerus, & populus sibi relictus: sed Pontifices summi & Concilia œcumenica morbis remedia attulerunt, non ægros sustulerunt, vt vt decissent morbi, corrigatur igitur, & emendetur si quid est morbidum, & monialium monasteria, quæ à regularibus reguntur, sub eorum cura, inquit Conc. Trid. & custodia relinquuntur. quod si quid his aut illis desit, eligantur austeriores: prouideatur quàm optimè disciplinæ: sed Ordine iuris seruato: sed monasteria sub regularium cura relinquuntur. aut si quid porro mutandum; mutantur leges ab eis, qui tulerunt. neque enim ab alijs possunt. c. institutionis. 25. q. 2. clem. 2. de elect. c. dilectus. X. de temp. Ordinatio. lex, inquit, superioris per inferiorem tolli non potest. Abraham c. 18. Genes. negat iudicium esse iustum, vt iustus cum impio luat. quæ semel Deo dicata sunt monasteria, mutari non possunt. c. que semel. 10. q. 3. nemo potest mutare quæ Romani pontifices instituerunt. c. institutionis. 25. q. 2. id quod & Leo scribit Martino Imp. c. priuilegia. ibidem. quare is nullam in rebus ecclesiæ, in eius etiam commodum, in sexta synodo vsurpare auctoritatem voluit. c. nos ad fidem. c. bene. d. 96. nulli hominum liceat hanc paginam infringere, inquit Pontifices, aut ei temerario ausu contraire: alioquin indignationem Dei omnipotentis, & B. Petri & Pauli se nouerit incursum. quis ergo infra Papam neget se ea voce nulli hominum comprehendi? aut diuinas has minas non vereatur?

Græue negotium est statum cuius ecclesiæ mutare, ac iure vitum. c. 2. X. de suppl. neglig. pralat. in verb. nolentes vt status ecclesiæ debitus, & antiquus per insolentiam alicuius subuertatur. & Regula 12. Cancellariæ extinctiones omnes, &

suppressiones vetat, & irritat; quæ non fiunt vi Concilij Trid. at illud monasteriorum extinctiones ne quidem admittit pro grauissimis causis. f. 24. c. 13. sed imprimis vitata est suppressio monasterij, si illius institutio, aut confirmatio à Sede Apostolica emanauit, aduersus quam quisquis alius quidpiam decernere prohibetur. c. 1. & 2. & tot. tit. X. de confirm. vnl. vel inutil. vnde Innocentius III. in c. 1. X. ne sed. vac. statum ecclesiæ Glastonenfis mutari noluit, quamuis Rex, inquit, quoque cum Regni magnatibus, & quidam Episcopi, cum multis Abbatibus poscerent illud. & 7. cum ecclesia B. de præsule fuerit ordinata, ius vestrum apud Sedem, inquit, Apostolicam prosequendi facultatem liberam habeatis. quod si instituta à Papa à nemine subuerti debeant, si credimus, quod ait Breuiarium Romanum in Officio S. Birgitæ. Ordinem illum à Christo Salvatore esse institutum; quis cum ratione illum putet licere sibi destruere?

Permiserat quidem aliquando Martinus V. separari huius Ordinis monasteria; sed tam ipsemet, quàm subsecuti aliqui Pontifices id reuocarunt. Eugenius 15. kal. Octob. 1434. & id refert D. Antoninus 2. part. histor. tit. 16. c. 1. §. 3. & hinc post Martinum Paulus II. sub vtroque sexu erexit monasterium. sed Martinus quidem construenda in futurum mandat esse simplicia: in constructis, si plura sunt in vna dicecesi, vt Ordinarius alterum viris, alterum mulieribus, distributis etiam bonis communibus, assignaret: si vnicum, cogat, inquit, fratres aliud monasterium simplex construere: vtique non ex nihilo; sed ex bonis sui ante monasterij: vel sic constructum acceptare, eoque migrare. consonat c. in nullo. 18. q. 2. non verò vult Martinus fratres eijci, & communibus bonis priuari, vel vt mendicabula expelli. & d. c. 37. De Sa-

Martin. V.
permissio
qualis?

Etiss. episc. in Auth. iubet vt in dissolutione duplicium monasteriorum omnia antè communia viri & fœminæ diuidant.

Sed neque Bulla Martini V. ipsi Ordinarijs permittit diuidere duplicia monasteria; sed ipsis regularibus, *vnuerſis*, inquit, *fratribus d. Ordinis presentibus & futuris* &c. *concessimus facultatem*. neque aliam? ipsis imponit necessitatem, quàm, ne in duplicibus, fratrum deinceps professiones admittantur.

6.
Ad loca
vbi scanda-
lum pariat
non exten-
sa.

Et valde notandum est, quod Martinus V. ob scandalum ex separatione natum, reuocet permissionem; seu potius dicat suæ intentionis non fuisse tota illa regna Daniæ, Sueciæ, Noruegiæ in sua reuocatoria cõprehendere: quidni idem sentiret, si illud alibi emergeret? sed satis sit permissionem separationis, vt diximus, reuocatum esse.

7.
Permissio-
nes alie
de futuris.

Clemens etiam VIII. diuisa in Belgio monasteria deinceps erigi permittit. 20. Decemb. 1603. & Greg. XV. anno 1622. regulam approbavit, & erigi monasteria simplicia permisit sub altero sexu. Priorem & fratres ordinariæ iurisdictioni quidem subiecit, donec aliud à Sede Apostolica ordinetur: sed omnia hæc agunt de futuris: nullatenus regias fundationes antiquas conuellunt.

8.
Nec quid
alibi fiat,
aut in pa-
ctis ducatur,
hic attenden-
dum.

Multò minùs obstat, si quid alibi fiat: *l. 12. de off. pres.* si quid alij circa subiectionem sunt stipulati, vt pacta quidem seruentur. *c. 1. X. de pact. c. 1. & 3. de pact. in 6.* sed inter pacificentes, non vt in antiquis quomodocumque mutetur quippiam, citra autoritatem Sedis Apostolicæ. *Clem. quia contingit. de relig. dom. c. institutionis. c. priuilegia. 25. q. 2.* maxime in exemptis, vbi ipsius S. Sedis interest, ne quid aduersus Institutionem, exemptionemue fiat. *c. tempore. X. de arbit. c. olim. 2. X. de priuileg. in V. priuilegia exprimebant ius nostrum, & ec-*

clesie Rom. iustitiam tuebantur, ne in nos monasterij lesio redundaret. c. conuenientes. X. de integ. restit. verb. ius non tam suum, quàm nostrum.

S. 5.

De Incommodis dissolutionis non rite factæ.

Quamuis monasterium simplex esse iubetur auctoritate per canones admissa; non ideo confessariorum Ordinis pastoralis autoritas excindi potest; nisi etiam ab eo, qui auctoritatem habeat exemptos ligandi, atque soluendi. *Persuasum*, inquit Concil. Trid. *s. 14. c. 6. de cas. res. semper in ecclesia Dei fuit; & verissimam esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum presert, in quem ordinariam aut delegatam non habet iurisdictionem.* & antè declarauit Concilium Lateranense in *c. vnus vtriusque. X. de pœnit. & remis.* atqui Episcopus non potest habere ordinariam in exemptas: implicaret enim id contradictionem, vnde inter cetera quæ aliquando ab Ordinarijs inferuntur grauamina regularibus, refertur in *c. nimis iniqua. X. de excess. preslat.* quod illorum velint audire confessiones, & iniungere pœnitentias, delegata etiam non tribuitur à Concilio Trid. aut alio ecclesiæ decreto: non igitur potest in alios transferre, aut deputare alios ad confessiones audiendas. Regula quidem *c. 14.* confessorem generalem ab Abbatisa, & vtroque conuentu eligi vult; & sic electum ab Episcopo accipere potestatem, ab illo autem statui alios ex fratribus confessarios, non adiecta mentione Episcopi. vt nec Tridentinum exigit, quoad confessiones regularium: *s. 23. c. 15.* sed demum constitutio Gregorij XV. incipit, *instruab. quoad monialium confes-*